

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dingsdags, Donderdags, Zaterdag. Het abonnement voor 3 maanden is f 3.00; de buitensteden f 3.50; franco door het geheele Rijk. Adressen, Gellen, enz. franco te adressoren aan het Bureau der COURANT.

DINGSDAG, 15 JUNIJ.

Advertentien van acht regels en daar beneden worden tegen f 1.75 geplaatst; meer dan acht regels tegen 20 cents per regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelrecht betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

Diegenen onzer Geabonneerden, welke van 1° Julij aanstaande geen Exemplaren zullen ontvangen van de Tijd, zullen dit te wijten hebben aan de wanbetaling van de H.M. Postdirecteuren en H.M. Boekhandelaren, bij wie zij ingeteekend zijn.

AMSTERDAM, 14 Junij.

Voor Ierland.

Nog is bij de Redactie ingekomen:

een geestelijke uit Twenthe f 4.—
N. N. f 1.25 f 5.25

hebben dezer dage in België algemeene verkiezingen plaats gehad tot aanvulling van ruim de helft der geveende vergaderingen, namelijk van de Kamer der representanten en die des senaats. Die verkiezingen zijn de behoudende partij ongelukkig uitgevallen. Beve dat verscheidenen uit hare voornaamste vertegenwoordigers, zoo als de heeren Dumortier, Desmazières en Smet, niet zijn verkozen, heeft zij te gelijk ook in de Kamer der representanten de meerderheid verloren. Het eerste en onvermijdelijke gevolg van dezen uitslag is de val van het ministerie de Theux, om plaats te maken voor .... Dat is onmogelijk te zeggen, want de partij, die het ministerie de Theux heeft omgeworpen, bestaat uit eene coalitie van allerlei onverschillbare bestanddeelen, die geen ander punt van aanhechting hadden, dan gemeenzamen haat tegen het bestuur, daarom onvermijdelijk uiteen zullen moeten spatten, zoodra het vernietigd bestuur zal zijn vervangen door een ministerie, gekozen uit ééne of eenigen der coteriën, die de coalitie hebben gevormd.

De triumphtreken der partij zijn groot; maar de tijd niet nalaten die vroegde te matigen door de zich opwerpende moeilijkheden.

De behoudende partij bestaat nog de helft der Kamer; zij heeft de meerderheid in den senaat; zij is dus te verachten, om niet te zeggen sterk; vooral als in aanmerking neemt, dat de liberale partij in de Kamer der vertegenwoordigers geen meerderheid kan erlangen, dan door de hulp van eenige leden der behoudende partij, in de veronderstelling nog altijd, dat de coalitie gecoaliseerd blijft; iets wat men het regt heeft te betwijfelen zoodra slechts de zaken zullen worden gebragt op het terrein der beginselen. Hoe toch zonden mannen van het orangisme, de Fransch-gezinden, republikeinen, de radikalen, de communisten, zich onderling kunnen verstaan en tevens ééne lijn trekken met de doctrinairnen, aan wier hoofd de heeren Rogier, Debeau en Devaux staan?

Het is moeilijk te voorzien, wat daarvan worden moet; maar zeker is het, dat de doctrinairnen van nu af te beginnen in te zien, welke moeilijkheden hun wachten, als het ministerie hun deel zal worden. Zij zijn daarom reeds nu in hunnen zegepraal een toon gegeven.

Het diep rampzalige Ierland in zijnen afgrijselijken toestand eenigermate te ondersteunen — dat veroordeelde het *Handelsblad*, wijl door die ondersteuning gelden naar het buitenland werden uitgevoerd, waaraan onze eigene bevolking zoozeer behoefte had: aan Mlle Rachel, in die dagen tijds, zoo ongeveer eene som van f 20,000 in te keeren — wel verre dat het *Handelsblad* dit zou misbruiken, heeft het, integendeel, geene woorden varig gesproken; om ons publiek op te wekken, aan Mlle Rachel het offer te brengen van eenige guldienstukken. Hoe consequent!

Z. M. heeft bepaald, dat voortaan het proces-verbaal van den uitslag der stemmen tot de benoeming van kiezers gedurende eenigen tijd op elke stedelijke secretarie ter inzage zal worden gelegd, zullende de stads-bestuurder daaraan bovendien door middel der dagbladen als anderzins nog meerder publiciteit mogen geven.

Men verzekert, dat eendaags de oude zesdehalven en behellingen, tot nog toe koers hebbende tegen 25 cents,

zullen worden ingewisseld. Als zoodanig zullen echter niet worden aangenomen de zoogenaamde Benthemer of Emder vieren.

's GRAVENHAGE, 13 Junij. Aangaande het *Stem- en Kiesregt* zijn dezer dage eenige wetsontwerpen bekend geworden, strekkende tot uitvoering van art 6 der grondwet. Die stukken bestaan in:

1°. Een ontwerp van wet, regelende de oefening van het stemregt in de steden en ten platten lande, en de bevoegdheid om deel te nemen aan de provinciale en plaatselijke besturen.

2°. Acht ontwerpen, houdende vaststelling van het getal van de leden van de provinciale staten vergadering, en de evenredigheid der verschillende standen, voor Noord-Brabant, Zeeland, Utrecht, Vriesland, Overijssel, Groningen, Drenthe en Limburg.

Die ontwerpen met de daarbij behoorende toelichtingen bestaan gezamenlijk minstens 80 paginas druk, groot formaat. Het zal uit dien hoofde wel het doelmatigte zijn om niet te deelen de beginselen, waarvan de regering bij de vervaardiging der voordrachten zegt uitgegaan te zijn, en vervolgens een algemeen overzicht te geven van den inhoud en de strekking van het wets-ontwerp zelve, voor zoo veel de hoofd-ontwerpen betreft.

De beginselen zijn de navolgende:

1°. Dat de uitdrukking „het stemregt,” voorkomende in art. 6 der grondwet, in een ruimen zin moet opgenomen worden, als in zich bevattende zoowel de oefening van het stemregt als de oefening van het kiesregt; 2°. dat art. 130 der grondwet door art. 6 niet beheerscht wordt, nademaal laatstgemeld artikel niet beschouwd moet worden als zijnde eene latere wettelijke bepaling, door welke aan de vroegere bepaling van art. 130 zou worden gederogerd, maar beide artikelen moeten geacht worden, als onderdeelen van eene en dezelfde wet, gelijktijdig te kunnen werken; 3°. dat art. 131 der grondwet, ook uit aanmerking van de in 1840 voorgedragen, maar destijds niet tot stand gekomen wijziging van hetzelfde, niet toelaat, dat bij de wet bepaald worde, dat de leden der stedelijke raden aan periodieke afstreding zullen onderworpen zijn; 4°. dat art. 132 der grondwet geene vrijheid geeft om te bepalen, dat de stedelijke kiezers-collegien telken jare geheel vernieuwd worden; 5°. dat, in het algemeen, de uitoefening van het stem- of kiesregt aan een grooter getal ingezetenen dan thans plaats heeft, bij het blijven bestaan van het stelsel van trapsgewijze verkiezingen, kan en moet worden toegestaan; 6°. dat al de ter uitvoering van art. 6 der grondwet vast te stellen bepalingen in één wets-ontwerp behooren te worden vervat, eensdeels, omdat het doelmatig is, om hetgeen uit een en hetzelfde grondwets-artikel voortvloeit, zoo mogelijk bij één en hetzelfde wets-ontwerp geheel te behandelen, en anderdeels, omdat bij het aanbieden (ter voldoening aan dat grondwets-artikel) van verschillende wets-ontwerpen, de mogelijke aanneming van slechts enkele van dezelve, en de verwerping van andere, tot geen nitslag zoude leiden, en alzoo het doel niet zoude doen bereiken.

Provinciale Staten. — Volgens art. 127 der grondwet, worden de staten der provincien zamengesteld uit leden, gekozen door de edelen of ridderschappen, de steden en den landelijken stand.

Naar aanleiding van art. 129 en 130 der grondwet, is al wat de benoeming der staatsleden door de ridderschap en den stedelijken stand betreft, als geregeld wordende bij de, in die artikelen vermelde reglementen, door het wets-ontwerp onaangeroerd gelaten.

Tot de benoeming van de leden der staten door den landelijken stand, wordt iedere provincie verdeeld in zoovele kiesdistricten, als door de staten, onder goedkeuring der konings, wordt vastgesteld: bij welke verdeling zooveel mogelijk het beginsel wordt gevolgd, dat er evenwel districten worden daargesteld, als er leden voor den landelijken stand in de staten zitting zullen hebben.

Stemgerechtigden benoemen, bij schriftelijk in te vullen, te onderteekenen, te sluiten en aan de huizen in den regel opgehaald wordende briefjes, kiezers uit kiesbe-

voegden. Deze briefjes worden den 5den Mei rondgezonden, en den 11den dier maand opgehaald. Vier en twintig zoodanige kiezers maken in ieder district het kiezers-collegie uit en worden tegen den 1sten of 2den Junij in de hoofdplaats van het district bijeengeroepen, om, te zamen vergaderd, bij meerderheid van stemmen het lid van de provinciale staten te benoemen.

Zoodanig kiezers-collegie blijft in wezen tot aan deszelfs vervanging, bij gelegenheid der volgende gewone afstreding, en voorziet mitsdien ook in de tusschentijds voorkomende buitengewone vacatures.

De vaste census, om stem- en kiesbevoegd te zijn in 's rijks beschrevene middelen (de patenen er onder gerekend) te voldoen, en voor welke men moet zijn aangeslagen volgens de kohieren, die het laatst voor den 1 Januarij executoir zijn verklaard, wordt afzonderlijk voor iedere provincie bij de wet geregeld.

De leden van de Staten treden af om de zes jaren, op den eersten Dingsdag van de maand Julij, zoo na mogelijk bij $\frac{1}{6}$ gedeelte.

De vereischten, om lid der Staten te kunnen zijn, worden bij het wetsontwerp omschreven.

Tot lid van gedeputeerde Staten is benoembaar elk lid van de Staten, zonder onderscheid van den stand, door welken hij is gekozen.

De leden van gedeputeerde Staten treden insgelijks om de zes jaren af, zoo veel mogelijk bij $\frac{1}{6}$ gedeelte. (Het slot volgt.)

Vervolg en Slot van het Kort Overzicht van het antwoord der Regering op de bedenkingen der afdeelingen wegens de Staatsbegroting van 1848—1849.

In de West-Indische bezittingen is men verder gevorderd. Eene proeve is op eene matige schaal aan de oevers der Surinamca genomen. Volgens de laatst ontvangene berichten, was de gezondheids-toestand der kolonisten alleziens bevredigend, en men beschouwde de vraag: „of de Europeaan zich aldaar met veldarbeid een voldoende levens-onderhoud kan verschaffen,” als opgelost in eenen toestemmenden zin.

Thans wordt in bepaalde overweging genomen, om die kolonisatie verder uit te breiden door middel van een bijzondere vereeniging. De onderwinning heeft op nieuw bevestigd, dat de vorm eener particuliere onderneming de eenige is, waardoor de kosten der kolonisatie kunnen worden gehouden binnen eventedige grenzen.

Het voor Surinam ontworpen nieuwe *slaven-reglement* is nog niet ingevoerd. Alvorens tot dien maatregel over te gaan, wenscht de Regering te beproeven, om eene hervorming van het industriële stelsel der kolonie te bezigen, als middel om in het lot der slaven eene verbetering tot stand te brengen, tevens dienende als voorbereiding voor verdere ontwikkeling. De grondslagen der bedoelde hervorming zijn op de plaats door een speciaal daartoe in commissie gestelden ambtenaar onderzocht geworden; maar dat onderzoek heeft geen afdoende uitkomsten opgeleverd, omdat de fabriekmatige inrigting, bestemd om hetzelfde te schragen en vergelijkende data op te leveren, niet heeft kunnen worden in werking gebragt, door oorzaken buiten het bereik van dien ambtenaar liggende. Op dit oogenblik worden nieuwe middelen beraamd, om het doel te bereiken.

Omtrent de kosten van het onderwijs in de Oostersche taal, land- en volkenkunde bij de academie te Delft en van de koloniale werving te Harderwijk, meent de Regering te moeten volharden bij hare overtuiging, dat de aard dier uitgaven medebrengt, dat dezelve komen ten laste der koloniale geldmiddelen. Men vindt dezelve dan ook uitgetrokken op de begrooting van Nederlandsch Indië.

TWAALFDE HOOFDSTUK. Onvoorziene behoeften.

Nadat het fonds der onvoorziene behoeften als hoofdstuk in de staatsbegrooting is opgenomen, en bij de behandeling van de loopende tweejarige staatsbegrooting alle mogelijke inlichtingen ten aanzien van de bestemming dezer fondsen gegeven zijn, vermeent de Regering dat de vroegere bezwaren van eenige leden der Tweede Kamer van de Staten-Generaal zijn opgelost, kunnende hier nog worden bijgevoegd, dat de middelen tot dekking dezer uitgaven gevonden worden uit het massaal-cijfer der andere hoofdstukken, zoo als het slot van art. 1 van het wets-ontwerp duidelijk aanwijst, zoodat er geen grondwettig bezwaar kan bestaan tegen de inwilliging der gevraagde som; er kan overigens geen sprake zijn van overschrijving van het eene hoofdstuk der staatsbegrooting op het andere, omdat de uit dat hoofdstuk betaald wordende uitgaven in geen dadelijk verband staan met een der posten van de verdere hoofdstukken.

De Regering heeft met genoegen gezien, dat vele leden de noodzakelijkheid erkennen, dat er behoeften kan bestaan tot het doen van geheime uitgaven; doch om eene aan onze geldmiddelen geëvenredigde som beschikbaar te stellen, hetzij op het 1ste hoofdstuk, hetzij elders uit te trekken, zoude in strijd

wezen met de laatste alinea van art. 115 der Grondwet en ook met art. 27 der Instructie voor de Algemeene Rekenkamer, omdat de geheime uitgaven niet tot een bepaald Departement van Algemeen Bestuur behooren.

Het voorgestelde middel tot het uittrekken van eenen memorie-post op ieder der hoofdstukken van de begrooting, zou volgens de meening der Regering niet aan het doel beantwoorden, en onuitvoerlijk zijn, omdat, zoo als reeds bij eene vorige gelegenheid is opgemerkt, op het hoofdstuk der onvoorziene behoeften vorderingen worden aangewezen, welke om verschillende redenen niet vóór de afsluiting der staatsbegrooting hebben kunnen worden voldaan, en de Algemeene Rekenkamer zodanige uitgaven op loopende staatsbegrootingen niet in vereeniging kan aannemen.

De voorgestelde handelwijze zou ook tot grove misbruiken aanleiding kunnen geven en kunnen leiden tot doorgaande algeheele uitputting der begrooting.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 12 Junij. Men leest in de *Patrie* van gisteren: De commissie benoemd tot onderzoek van het voorstel, strekkende tot vervolging van den heer Emile Girardin voor de kamer der pairs, heeft gisteren een bepaald besluit genomen. Na gedane voorlezing van eene nota, gisteren door den heer Girardin overgelegd, is de raadslating gepend aangaande het beginsel der kwestie. Twee leden hebben beweerd, dat het artikel niet de minste belediging bevatte jegens het pairschap, en er derhalve geen sprake kon zijn van eene te verleenen vergunning tot vervolging. De meerderheid der commissie (uit zeven leden bestaande) was van een tegenovergesteld gevoelen; zij vraagt, dat de vergunning zal verleend worden, alhoofde dat de kamer der pairs het verlangen daartoe had te kennen gegeven, op grond, dat het artikel van dien aard was, dat het inbreuk maakte op den eerbied, die men aan het pairschap verschuldigd is.

Tot de stemming overgegaan zijnde, hebben 7 stemmen zich voor, en 2 tegen de vergunning verklaard.

In gemelde nota herhaalt de heer Girardin zijne vroeger gedane verklaring, dat hij nooit voornemens is geweest de kamer der Pairs te beledigen; hij bevestigt echter het feit, dat eene belofte tot verkoop is gedaan tegen het storten van eene som gelds in de kas van een dagblad, aan hetwelk het kabinet veel waarde hecht. De som was gestort, maar de belofte van het vergeven van den post niet nagekomen. De heer de Girardin achtte het niet aanstaande, hier namen te noemen en daardoor het aangevoerde door bewijzen te staven.

De graaf van Joinville heeft dezer dage, naar luid van een brief van Palma, op het eiland Cabrera de aldaar verstrooide leedelingen der Fransche krijgsvolken, die in der tijd te Baylen in de handen der Spanjaarden gevallen waren, nauwkeurig laten bijeen zamelen en ze met eene stille plechtigheid ter aarde doen bestellen.

De graaf de Quatrebarbes heeft in eene rede, waarvan eene voor godsdienst onverschillige of voltairische kamer het godsdienstige denkbeeld niet begrijpen kan, maar waarvan zij ten minste de staatkundige strekking moest beseffen, aan onze *would-be* staatslieden, die niets kennen dan de kracht der bajonetten en van het geld, herinnerd, dat het bloed onzer soldaten en de miljoenen uit de schatkist te vergeefs den Afrikaanschen grond zullen besproeien, indien het kruis de overwinningen van de sabel niet bekrachtigt, indien de godsdienst de werkzaamheden der colonisatie niet vruchtbaar maakt. Die taal, ofschoon daarin de vurigste vaderlandsliefde en het ernstigste godsdienstig geloof doorstraalt, blijkt echter wel in staat te zijn om vreemd te klinken in de ooren van ernste leden der kamer en om de ergerlijkste taal aan het *Journal des Débats* te ontlokken. Maar er zijn lieden, die een weinig godsdienstiger gezind zijn, en hun aantal is grooter dan men denkt, voor wie het kruis, en de banier van Christus, en het oprecht geloof, geene *anachronismen*, geene voor deze eeuw ongepaste bewoordingen zijn. Deze zijn het, die de edele en godsdienst-ademende woorden van den graaf de Quatrebarbes toefjichen. Wat de groote staatkundigen betreft, aan wie deze openhartige belijdenis van het christelijk geloof zulke ellendige spottredenen ingeeft, deze moeten uit hunne eigene taal gekend worden: Zie hier de verfoeienswaardige bewoordingen waarmee het *Journal des Débats*, het voornaamste orgaan der regering, de christelijke zienwijze van den achttingswaardigen afgevaardigde van Maine en Loire bestrijdt: *Wij geloven aan alles; wij verspreiden in gelijke mate het Evangelie en den Koran; wij bouwen te gelijk kerken en moskeeën, en onze vlag wappert onpartijdig over het kruis en de halve maan. Er bestaat dus geene vrees, dat de muzelmans ons zouden verdenken, als bezaten wij geen godsdienst; want wij bezitten alle godsdiensten, de kunne er onder begrepen.*

Er heeft zich dezer dage in Frankrijk eene commissie gevormd tot leniging van de rampen van Ierland. Uit naam dier commissie is onder dagteekening van 27 Mei eene circulaire, daartoe betrekkelijk, aan de dagbladen der hoofdstad verzonden, getekend door den baron van Schanenburg, pair van Frankrijk, den graaf van

Montalembert, den graaf Beugnot, den graaf de Merode, den burggraaf de Falloux en de heeren Victor Clappier, T. de Jouvencel en d'Harcourt. Die brief is vergezeld van eene nota, wegens Ierlands nood, medegedeeld door de commissie, met verzoek om door middel der dagbladen inschrijvingen te openen ter voorziening in eene Europeesche ramp, waarvan de pligt even zoozeer voorziening vordert als weleer de brand van Hamburg en anders dergelijke voorvallen.

MADRID, 7 Junij. De Carlistische partij schijnt de hoop nog niet te hebben opgegeven van ten hare voordeel in Spanje een opstand te verwekken. Men verzekert, dat de opperhoofden zich ongetwijfeld eerlang zullen vertoonen; ieder hunker zal in die provincie werkzaam zijn, welke hij het best kent, en alwaar hij den meesten bijval hoopt te ontmoeten. In de eerste plaats worden als zodanig genoemd: Cabrera, Zarategay, Elío, Gomez, Forcadell, Arroyo en Arevalo.

Een Spaansch dagblad zegt, dat er bevel gegeven is, om twee regementen van het garnizoen, om staatkundige redenen, Madrid te doen verlaten.

Men leest in de *Clamor Publico*: »De tijdingen, die men ons mededeelt in den brief, dien wij hier laten volgen, zijn zeer belangrijk; is die tijding juist, dan zou de Portugesche opstand reeds gelukkig geëindigd zijn, zonder dat eene gewapende tusschenkomst noodig is geweest. Zie hier wat onze correspondent ons schrijft: »Lissabon 28 Mei, te middernacht.

»De Engelsche pakketboot zal ten 3 ure des morgens naar Londen vertrekken, en ik zend u dezen brief over Vigo. Heden ten een ure namiddags is de *Poliphemus* hier gearriveerd, komende van Oporto. Een uur later vertrok het vaartuig weder naar Setubal. Men heeft mij zoo even verzekerd, dat men de toestemming der junta van Oporto heeft verkregen, en dat alles op eene voor beide partijen eervolle wijze is ten einde gebragt.

Men zegt, dat het Engelsch gouvernement heeft aangeraden, om aan de Koningin voor te stellen, Palmella te ontbieden, ten einde een nieuw kabinet te vormen en het voorzitterschap op zich te nemen, en dat zeer aanzienlijke personaadjen dien staatsman hebben aangezet, om dit zonder het opperen van eenig bezwaar te doen. Het schijnt, dat drie leden der junta van Oporto voor, en drie leden tegen het aannemen van het protocol gestemd hebben, en dat de stem van Das Antas de onwelwilligheid heeft doorgelakt. Ofschoon ik voor deze berichten niet durf instaan, moet ik echter zeggen, dat de schijn ze volmaakt bevestigt, en dat men zich niet kan onthouden van er geloof aan te slaan, wanneer men ziet wat er gebeurt, want de komst van de stoomboot van Setubal, het vertoeven van de *Bull-dog*, die gisteren van hier moest vertrekken, en verschillende andere voorvallen, doen een ieder gelooven, dat de omstandigheden grootelijks veranderd zijn.

Ingevolge de laatste berichten uit Portugal is Das Antas, op het oogenblik dat hij zich te Oporto inscheepte met 2500 man en eene batterij artillerie, om eene landing te Lissabon te beproeven, door de vereenigde eskaders gevangen genomen en naar de reede van Lissabon vervoerd. Hij protesteerde met kracht tegen het hem aangedaan geweld.

ENGELAND.

LONDEN, 12 Junij. In de zitting van het huis der gemeenten van gisteren is besloten, den vrijen invoer der granen tot den 1 Maart aanstaande te verlengen.

In de zitting van het huis der Lords interpeleerde Lord Stanley het ministerie betrekkelijk de behandeling der Portugesche gevangenen door het Britsch eskader te Oporto aangedaan.

In het huis der gemeenten werd door den heer Hume op nieuw de tusschenkomst van het Engelsch gouvernement in de zaken van Portugal ter sprake gebragt, en gezegd, dat deze ongetwijfeld nadeelige gevolgen berekkenen zou. Engeland had de hand geleend tot het ergerlijkst despotismus van het bestuur van Portugal; het had een volksopstand onderdrukt, die liet natuurlijk gevolg was van de willekeurige handelingen van het ministerie en van het schenden der constitutie. Het Britsch gouvernement had hieraan wel een schoonen glimp weten te geven, door te verklaren, dat het alleen had gentervenieerd, uit vrees, dat Frankrijk en Spanje zulks zouden hebben gedaan, hier geldt echter hetzelfde beginsel, dat Karel X van den troon vervallen verklaarde, om er Lodewijk Philips op te doen plaats nemen, namelijk een waarborg des volks tegen alle onderdrukking en despotiek geweld.

Europa heeft de regten van het Fransche volk erkend, om zich tegen het despotismus van Karel X te verzetten, en de dynastie, welke door deze omstandigheden op den troon is gekomen, wil zich verzetten, dat eene natie dit regt uitoefent, welke tien malen meer onderdrukt werd, dan de Fransen voor de Julij-omwenteling. De heer Hume meende, dat men in allen gevalle eerst de interventie aan het lagerhuis moest hebben voorgesteld, alvorens die te volvoeren.

De heer Hume stelde daarop voor, dat het huis open-

lijk zijne afkeuring over de g. voerde staatkunde den dag leggen.

De heer Osborn vereenigde zich met dit voorstel en daarin door de heeren Warburton en Baillie onder-

Daarna heeft Lord John Russell in eene uitvoerige de staatkunde der regering verdedigd en beweerd men in de redevoeringen, welke tegen de staatkunde het gouvernement gehouden werden, de hoofdfeiten zien had. Het was niet het Engelsche gouvernement het despotismus in Portugal wilde vestigen, maar tegenovergestelde had juist plaats. Toen de inter in Portugal plaats greep, was de toestand van dit allerellendigst, en werd het door drie partijen, de koningin, der junta en de miguellisten verdeeld. De koningin had de gevangenen reeds uit Angola doen keeren, in de bijeenroeping der cortes toegestemd ministerie gewijzigd en verscheidene voorstellen a junta gedaan, welke deze echter weigerde aan te nemen, zoodat het britsche gouvernement zich genoodzaakt de junta daartoe te dwingen.

Maar er bestonden nog andere redenen, welke interventie noodzakelijk maakten. Het bestaan van troon van koningin Isabella in Spanje was naauw bonden met de veiligheid van Donna Maria in Portugal. Het Spaansche gouvernement achtte het dus noodzak te interveniëren. Had deze interventie alléén plaats gegrepen, dan zou het despotismus weder in Portugal hersteld geworden en het Britsche gouvernement derhalve, in plaats van tot herstel van het despotisme medetewerken, hetzelfde tegengewerkt. Ook is volge geschiedenis van Engeland, interventie niet nieuw; tijde der reformatie, poogde koningin Elizabeth in Nederlanden den opstand tegen Philips te bevorderen en Philips daartegen beproefde onlusten in Engeland doen uitbarsten. In 1827 had er eene interventie schen Turkije en Griekenland plaats; in 1831 geschied er eene dergelijke interventie ten gunste der Belgen, welke tegen hunnen regmatigen vorst in opstand was. Ook tegen don Miguel en don Carlos had eene interventie plaats, en wij zelve, wij als Engelsch volk, ben onze wetten aan de interventie van den stadhouder der Nederlanden, prins Willem III, te danken. Ook het huis zoude besluiten, hij stelde er eene in een gouvernement te behooren, dat in de ure des zijnen bondgenoot niet verliet en met die goede ondersteunde, welke hij hoopte dat het nog eene behouden zoude.

Daarna werden de discussiën verdaagd en ging huis uiteen.

De officiele stukken, betreffende de Britsche schenkomst in Portugal berekend gemaakt, maken boekdeel van 300 tot 400 bladzijden uit.

DUBLIN, 10 Junij. In de wekelijksche bijeenkomst der *repeal*-vereening, 11. Maandag alhier gehouden werd voorlezing gehouden van onderscheidene adressen, waarvan de ondertekenaars den wensch te kennen gaven, dat de heer John O'Connell zijn vader mogt overnemen de leiding van het Iersche volk. De heer John O'Connell gaf te kennen, dat hij zich buiten staat gevoelde leemte aan te vullen, die door den dood zijns vaders ontstaan, en om dezen in alle opzichten te vervangen; dat hij al zijne vermogens zou aanwenden om het w door den onvergetelijken bevrijder begonnen, voor te zetten en in de eerstkomende zitting van het Parlement het voorstel te zullen doen tot de intrekking Unie.

De zitting eindigde met eene korte aanspraak van heer Steele. Deze groote bevrediger bragt eene treffende hulde aan den man, wiens vriend en leerling hij geweest; hij verklaarde, dat, vermits de ondukkbaarheid van Ierland O'Connell's dood verhaast had, hij aan nagedachtenis van zijn geliefden meester verschuldigd was, zich van het staatkundig tooneel te verwijderen.

De vergadering was talrijk; alle tegenwoordig zijnde leden hadden den rouw aangenomen, en ook de stoel van den heer O'Connell was met een rouwflor onthangen.

Van allerwege worden verzoekschriften aan lord-maire van Dublin gerigt, ten einde hem te zoeken, eene algemeene vergadering te beleggen, waar eene inschrijving bij het volk kan worden geopend, het oprigten van een gelenkteeken, ter eere van Dan O'Connell; die vergadering zal echter eerst plaats hebben na het ter aarde bestellen van het stoffelijk overschot des bevrijders.

De geschillen, die tusschen het jonge en het oude Ierland zijn ontstaan, dreigen ook na O'Connell's dood te zullen voortduren. Het jonge Ierland zal aan de plegtigheid van den bevrijder geen deel mogen nemen. Zoo is het verlangen van de familie van O'Connell van het committé belast met de voorbereidselen tot ter aarde bestelling.

De Stoomboot *Dee* is 11. Donderdag te Southampton aangekomen met tijdingen van de Antilles en Mexico. De berichten van Vera-Cruz loopen tot den 3 Mei. dien dag zette generaal Scott zijnen togt op Mexico voort. Santa Anna beproefde een leger van ge-

en te brengen; aan de spits van 1500 man heeft eenige konvooijen leeftocht aangelast, die van Vera-Cruz naar het Amerikaansche leger gezonden werden. Het Congres van Mexico heeft tot president benoemd Pedro Ananga en hem met de magt van dictator bevoegd, onder verbod echter van met de Amerikanen onderhandelen. Canälizo is benoemd tot generaal-opprbevellicbber van het Mexikaansche leger, dat thaus ten naastenbij aanloopen is. Op den aantogt van het leger der Vereenigde Staten, op de zetel van het gouvernement naar Celaya, verder waarts in, verplaatst. Men zeilde te Vera-Cruz, dat aan de Amerikaansche zijde, meest vrijwilligers, de oorlog begon te voeren, en dat zij, wier diensttijd verstreken was, de vaandels verlieten.

DUITSCHLAND.

BERLIJN, 10 Junij. Men verhaalt, dat de leden der oppositie in den Pruisischen landdag besloten hebben, een permanente commissie te benoemen, belast met de behandeling van alle zaken, die naauw verbonden zijn met de belangen der behoudende partij en dat de Delwerin daarin het voorzitterschap zal bekleeden. Men verzekert men, dat de redenaars dier partij erop zijn aan dat plan, hetwelk des te onwaarschijnlijker is, daar de gevoelens en het gedrag der oppositie-leden gegrond zijn op de groote meerderheid des volks. De predikant Kniewel, van Dantzig, is dezer dage door zijn collega Rupp, van Koningsbergen, gevolgd in de verdediging van de Evangelische kerk. Die predikant, zegt het dagblad van Dantzig, wegens zijne langdurige godgeleerde kennis en strenge regtzinnigheid, is openlijk op den kansel zijn afval aan zijne gemeente bekend gemaakt, en hen daarna in eene brochure aangedaand, hem te volgen in de afzwering van leerstellingen en geloofspunten, waarvoor hij niet langer achtung kon hebben. In dat geschrift wordt door den geleerden predikant volmondig erkend, wat van den beginne af de Katholiken is beweerd, dat de Evangelische kerk, in plaats van de eenheid uit te werken, die men in de scheuringen vermenigvuldigt, en die uithoofde van het beginsel zelf, waarvan zij ugaat. De *Elberfelder Zeitung* gelooft, de verzekering te geven, dat de bekende predikant Dr. Krumpholtz te Elberfeld, op aanzock van Z. M. den Koning van Pruisen, predikant te Berlijn is Beroepen, en dat hij dit heeft aangenomen.

KEULEN, 11 Junij. Wij hebben met genoegzaam overtuiging, dat Mgr. Claessen, Suffragaan-bisschop van de kerk van Keulen, dezer dage door een aanval van ziekte is getroffen, die zijn leven in het grootste gevaar brengt. Zijn dood zou een waar verlies zijn voor het bisdom, dat hem evenzeer vereert om zijne diepe kennis als om zijne uitstekende deugden. Men meldt uit Anhalt-Cöthen, dd. 4 dezer. »Voor den tijden heeft onze vorst, op het voorbeeld van koning I. van Hanover, eensklaps en op eigen gezag de grondwet afgeschaft en daarvoor in de plaats gesteld eene andere constitutie, waarin de openbare vrijheden, die door de eerste grondwet gewaarborgd waren, grotelijks verminderd zijn. Onze landdag heeft, in deszelfs laatste zitting met eenmeene stemmen besloten, aan den vorst van Anhalt-Cöthen een adres in te dienen, waarbij Z. D. H. wordt verzocht, de voormalige grondwet op nieuw in te voeren, die erkennen, voor het einde van het loopend jaar, te kennen gevende, dat de Landdag, wanneer aan niet binnen dien bepaalden tijd is voldaan, de klacht deswege zal inleveren bij de bondsvergadering te Frankfort a. M. Het is onnoodig te zeggen, dat deze maatregel door de bevolking onzer hoofdstad met de levendigste vreugde is ontvangen.»

WEENEN, 8 Junij. Prins Hermann van Halzfeld, die uit deze hoofdstad naar Rome was vertrokken, ten einde aan Z. M. den Koning de vernietiging van het door den prins-aartsbisschop van Breslau tegen hem geslagen vonnis te verzoeken, heeft, bij zijne komst aan de grenzen van den Kerkelijken Staat, eene kennisgeving ontvangen, inhoudende, dat de intrede te Rome hem was ontzegd, en dat de H. Vader besloten had, het vonnis niet op te heffen, dat tegen hem gewezen was. De prins heeft daarop terstond de terugreis naar Duitschland aangenomen. HH. MM. de keizer en de keizerin, benevens de aartsbischop Lodewijk en Frans-Karel en de aartsbischop Sophia hebben eergisteren de processie van het H. Sacramentsfeest bijgewoond. Het gehele hof volgde dien plegtigen optogt, welke door het fraaiste weder begunstigd werd. Het gouvernement is er op bedacht, aan de Staten van Bohemen de openbaarmaking der zittingen te vergunnen, zooals zij gevraagd hebben. Men zegt reeds,

dat zes beambten der Bohemsche kanselarij bevel gekregen hebben, de stenographie te leeren, ten einde toekomstend jaar de verslagen dier vergadering te kunnen leveren. Heden morgen is graaf v. Munch-Bellinghausen, president der bondsvergadering naar Frankfort afgereis, om aldaar zijne gewichtige betrekking te hervatten. Men verwacht, dat de aartsbischop Stephan den 12 dezer maand naar Ofen zal vertrekken.

CONSTANTINOPEL, 26 Mei. Het dagblad van Constantinopel verhaalt in zijn laatste hoofd-artikel aangaande de Grieksche geschillen het volgende: »Den 14 Mei heeft de Divan, naar men wil, besloten, aan alle Grieksche consuls in Turkye het *exequatur* in te trekken, eene maand later aan den Griekschen handel de scheepvaart in de Turksche wateren te ontzeggen, en, indien deze maatregelen vruchteloos mogten blijven, voor schepen onder Grieksche vlag de Turksche havens te sluiten en den Griekschen onderdanen alle gemeenschap te verbieden, en hun den toegang tot de Turksche markt te ontzeggen.»

Het wordt overigens van alle zijden bevestigd, dat de Porte bereids alle noodige maatregelen in stilte heeft voorbereid om die naderhand op eenmaal ten uitvoer te kunnen brengen. Welonderrigte personen schrijven deze verandering toe aan den invloed van het Weener kabinet, en zien, bij de onvermoeide pogingen van den Oostenrijkschen gezant aan ons hof, en uithoofde van de sinds den laatsten tijd gunstig luidende berichten uit Athene, met vertrouwen eene bevredigende eindschikking te gemoet.

Overigens wordt thans te Athene de belangstelling in het geschil uitgewischt door het grooter gewicht der verkiezingen.

Hetzelfde dagblad van Constantinopel deelt ook den woordelijken inhoud mede van het ultimatum in de Perzisch-Turksche geschillen, door welks aanneming die langdurige oneenigheid thans gelukkig bijgelegd schijnt te zijn. (A. A. Z.)

ITALIE.

ROME, 2 Junij. Gister ten half acht des avonds is de H. Vader van de abdij Subajco terug gekeerd, van welke hij bezit was gaan nemen. Eene onoverzienbare menigte burgers van alle klassen was Z. H. verscheidene mijlen buiten de St. Laurens-poort op den weg naar Tivoli te gemoet gegaan. De luide toejuichingen van die ontzettende volksmassa, de vrolijke stukken van de militaire muziek, en de bloemen, die duizenden handen op zijn doortogt strooiden, gaven aan 's Paussen intrede in Rome het karakter van eene ware zegepraal Gedrongen door zulke treffende bewijzen van de vreugde des volks, dat hem tot aan het quiraal vergezelde, gewaardigde Pius IX zich, op het balkon te verschijnen en zijn zegen te geven aan die talrijke menigte zijner getrouwe onderdanen, die geene gelegenheid laten voorbij gaan om hem blijken van gehechtheid en vromen eerbied te geven.

Een dagblad had dezer dagen het bericht medegedeeld (overgenomen in ons N. van II. Zaterdag) van den dood van Z. Em. den Cardinaal Acton, alsmede het overlijden van Z. Em. den Cardinaal Pignatelli, aartsbisschop van Palermo. Wij verheugen ons, deze beide berichten te kunnen tegenspreken. Brieven van Napels, dd. 28 Mei, zijnde de dagteekening van den laatsten post, melden daarentegen, dat de gezondheids-toestand van den cardinaal Acton, ofschoon nog zwak, echter eene aanmerkelijke verbetering heeft ondergaan, sinds de komst van Z. Em. in Sicilië. De hoop op een spoedig herstel schijnt overigens zoozeer gegrond te zijn, dat lady Acton, zijne godvreezende moeder, naar Napels is gereisd om hem aldaar af te wachten, vermits men geloofde dat de beroemde Cardinaal tegen het einde dier maand aldaar zou aankomen.

Dezelfde brieven melden ons wat men te gelooven hebbe van den voorval, waarvan de periodieke pers veel gerucht gemaakt heeft. Immers het ontbreekt nergens aan die zekere soort van diepende staatkundigen, welke aan de onbeduidendste voorvallen, geheimzinnige en hoogst gewichtige oorzaken toekennen. Op zekeren morgen was het pausselijk wapenschild verdwenen van den voorgevel van het paleis, dat door den nuntius wordt bewoond. Terstond begonnen de bedochte staatkundigen deze gebeurtenis te commentariëren; dezen zeiden, dat dit een teeken van rouw zou zijn wegens het overlijden van Pius IX; anderen zagen daarin het blijk eener vredebreuk tusschen het pausselijk gouvernement en het hof van Z. M. den Koning van Napels. — Wat was het echter? — Dit wapenschild was zeer oud. De reden was dus nergens elders te zoeken dan dat werklieden het hadden afgenomen om daaraan het noodige te herstellen, en het na verloop van eenige uren in verhoogden glans weder op zijne vorige plaats te doen prijken.

FLORENCE, 2 Junij. De nieuwe wet op de censuur heeft gisteren in het groot hertogdom kracht van wet verkregen. Het dagblad van Florence deelt bij die gelegenheid twee ministerieele circulaire mede, bevattende

de instructien, volgens welke de autoriteiten en de censoren zich zullen te gedragen hebben.

De groot hertog heeft twee commissien benoemd, de eene belast met het opstellen van een nieuw burgerlijk wetboek; de andere met dat van een wetboek van strafregt.

Eindelijk wordt hij een ministerieel besluit tegen de maand Augustus te Florence eene vergadering bijeen geropen, zaamgesteld uit alle superintendentes der stedelijke raden, waaraan eenige aanzienlijke personen zullen worden toegevoegd, door den groot hertog gekozen; onder diegenen, welke de betrekking van burgemeester (maire) der voornaamste steden of die van lid van den stedelijken raad hebben vervuld. Die vergadering zal worden belast met het voorstellen van hervormingen in de inrigting der gemeentebesturen. (J. d. D.)

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

Van 7 tot 12 Junij 1847 zijn ingeschreven.

Voltrokken Huwel.	42.	Levensloos aangegeven	Zonen	4.
Geboren	112.	dit	Dochters	6.
Overledenen	155.	Elders overl. en alhier ingeschreven		
		Gehuwde Paren		739.
Totaal		Geborenen	3551.	Sedert primo Januarij 1846.
		Alhier overledenen	5555.	
		Elders overl. en alhier ingeschreven	146.	

HANDELSBERICHTEN.

AMSTERDAM, 11 Junij.

GRAANMARKT.

Tarwe	127, 128 & roode Koningsb.	540, 515, 520, 525
Poolsche	530; 129 & dito	558; 127 & Pommer
120 & Vries	473 in cons.	
Rogge	117 & Odessa	420; 118 & Finsche
122 & Turksche	410, 415; 116 & Zweedsche	418, 420;
116 & Pruis	420 in cons.	
Garst	106 & Rost.	315.
Boekweit	116 & Holst.	296.
Op 9 Vaten	Olle te leveren dadelijk in April 67; Sept. Oct.	
Nov. en Dec.	654. Raapolie per 6/w	374; Vliegend 361;
primo Sept.	364, 3; Oct. 364; Nov. 364, 7; Dec. 37.	
Lijnolie	per 6/w	33; Vliegend 32.

ROTTERDAM, 12 Junij. De op den 9 dezer gehouden veilingen van THEE zijn als volgt:

Aanvoer 1847. — Regten f 12.	Aanvoer 1845. — Regten f 12.
Gemerkt: GADOK.	Gemerkt: BE.
Java Boey. koopen.	Java Boey. koopen.
N°. kisten prijz. vk. opg.	N°. kisten prijz. vk. opg.
14 2/4 41 1	234 39/4 53 3
149 10/4 36 1	235 10 54 2
	236 54 54 7
Java Congo.	Java Pecco.
150 8/4 43 1	238 21/4 80 3
Java Souchon.	239 24 80 3
151 10/4 44 2	242 20/12 80 2
152 25 54 38 3	
153 28 43 50 4	
Java Pecco.	
154 12/12 157 1	
Java Soepoe Pecco.	
155 55/4 56 5	174 3/4 29 1
Java Thunkay.	175 5 20 4m 2
156 11/4 60 2	176 4 22 4m 1
Java Schin.	Java Congo.
157 5/4 50 1	177 9/1 27 1
Java Hysant.	178 11 28 1 1
158 7/4 61 4	179 7 26 1 1
Java Lrim.	Java Souchon.
159 2/4 60 4	180 47/4 26 2
Gemerkt: BE.	181 18 32 2
Java Boey.	182 18 niet gev.
160 1/4 40 1	185 12
Java Souchon.	Gemerkt: BE. — Java Pecco.
161 20/4 42 3	184 13/12 100 1
162 8 40 1	185 21 100 2
Java Hysant Thunkay.	186 25 90 1
163 5/4 67 1	Java.
Java Hysant.	187 2/32 Congo
164 2/4 72 1	8 Uzim
Java Boey.	12 Hys.
165 3/4 31 1	8 joosj.
Java Congo.	
166 97/4 59 42 12	Gemerkt: TERNATE. — Aan-
167 8 33 1	voer 1845. — Regten f 12.
168 6 52 1	Congo
169 94 41 2	26 8/4 64 1
Java Souchon.	27 8 77 1
170 41/4 40 42 5	28 8 60 1
171 22 50 3	Gemerkt: BE. — Aanvoer 1843.
172 12 41 2	Liggende in consumtie.
Java Pecco.	Pouchon.
173 2/12 232 1	185 50/2 40 42 3
Aanvoer 1845. — Gemerkt: RG.	106 18 40 1
Java Congo.	Ligg. in ent. — Regt f 51 min.
227 20/4 35 36 3	Pouchon.
Java Souchon.	407 56/12 40 2
228 10/4 51 2	408 18 36 1
229 58 35 3	Gemerkt: BE. — Aanvoer 1845.
230 11 33 2	Liggende in consumtie.
231 7 34 1	Java Souchon.
232 17 33 2	13 51/12 52 5
	15 10 30 1

LEIDEN, 12 Junij. Coter van f 35 tot f 38, pr. vierde; Tarwe van f 18.30, pr. Middel; Rogge f 13.50, pr. id.; Garst f 10, pr. id.; haver f 7.50 tot f 7.50, pr. id.; Quivenboonen f 12.40, pr. id.; Paardboonen f 11.50, pr. id.

Rund- en Ossenvleesch 23 a 30 cent de 5 ons; Schapenvleesch van 20 tot 33 cent, idem; Kalfsvleesch 25 tot 30 cent, id. LEEUWARDEN, 11 Junij. Boter f 35.50. — Kaas f 23 a f 35.30.
GRONINGEN, 11 Junij. 120/125 a oude roode Tarwe f 14.50; 123/125 a nieuwe roode f 14.60; f 14.95; f 15; f 15.25. 115/118 a nieuwe Kolonio Rogge f 12.80; f 13.25. 115/111 a Gr. Zand-Boekweit f 9.60; f 10; 117/120 a Veen-Boekweit f 9.40; f 9.80. 103/107 a Old. Winter Gerst f 9.60; f 10. 80/82 a Dikke Haver f 5.95; f 6; f 6.15; f 6.20; 63/63 a Witte Voer Haver f 5; f 5.05; f 5.30; f 5.55. 68/72 a Zwarte Voer f 4.55; f 4.60; f 4.80. Gort. Grove f 16.25; f 16.75; f 17.50; f 18; Parel f 22; f 24. Paardenboonen f 12; f 12.50. Duiveboonen f 12.50; f 13. Koolzaad f 12; f 12.50. Raapolie f 35; f 32; f 32. Raapkoeken f 8; f 90. Lijnkoeken f 14; f 15. Boter 1 ton (40 ned. a) f 26; f 27; f 28.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

12 JUNIJ.	gebl.	14 JUNIJ 4 u.	gebl.
Nederl., Werkel. Sch. a 2 1/2 pCt.	58 1/2	57 1/2	58
Dito Dito	70 1/2	70 1/2	70 1/2
Dito Dito op reso.	70 1/2	70 1/2	70 1/2
Dito Dito	90 1/2	89 1/2	90 1/2
O. I. Leening	4		
Amortis. Syndic.	4		
Dito Dito	3 1/2	87 1/2	87 1/2
Handel-Maatschappij	4 1/2	174 1/2	174 1/2
Haarlemmermeer	5		
Aand. Rijn-Spoorweg	4 1/2	103	
Aand. Holl. S. M.	4 1/2		
Dito	2 1/2		
Dito bij Rotschild	2 1/2		
Swaz. L. bij Ard. van 83 f	5	18 1/2	18 1/2
Dito bij Dito onb. st.	5	18 1/2	18 1/2
Dito	3	36 1/2	36 1/2
Dito Binnenl. a 6 m.	3	29	29 1/2
Coupons Ardoin	13	14 1/2	14 1/2
Passive			
Deferred			
Franchise Uitgest.			
Portugal, te Londen	3	33 1/2	34 1/2
Dito Dito	4	33 1/2	34 1/2
Dito Dito a Conto	5	30	34 1/2
Rest. 06. H. 1798 en 1816	5	105 1/2	105 1/2
Dito Dito 1828 en 1829	5	105 1/2	
Ct. b. d. 1831 en 1833	5	97 1/2	
Dito bij Hope	4	88 1/2	89
Dito bij Stieglitz en C.	3	88 1/2	88 1/2
Cert. te Hamburg	3		
Inscripving in Assignat.	6	68 1/2	
Cert. van Dito	6		
POLEN, Certific.	4	78	
Dito Aand. met Loten f 300			
Dito Dito a 500		144	
Aand. Phil. Bank	6 pCt.		
Dito	5		
Dito Bank-Actien		4 1/2	
Oostenrijk, Met. 5 pCt. 103 1/2; 1/2; dito 2 1/2 pCt. 55 1/2; 1/2; Braz. 5 pCt. 87 1/2; Mexico 18; Grenada 20 1/2; 1/2.			
Koers van het Geld: Beleening 4 pCt., Prolong. 4 pCt. Wissel-Disconto 4 pCt.			
ANTWERPEN, 12 Junij. Kerkelijke Staat. Oblig. 1832 a 1837 5 pCt. 100 f. Certific. 1844, 5 pCt. 96 1/2.			

Wisselkoers.

2/m Hamburg 35 1/2; Zigt dito 35 1/2; 2/m. Londen 11 97 1/2; Zigt Londen 12 10; 3/m. Lisbon. 42 1/2; 3/m. Porto 43 1/2; 2/m. Petersb. 4 94 1/2.

MENGELWERK.

KATHOLIEKE MISSIONEN VAN OCEANIË.

Als bewijs der vruchtbaarheid van het Katholicisme, en van den ijver der grootmoedige mannen, welke zich in verafgelegene landstrekken, te midden van allerlei gevaren en ontberingen, aan de bekeering der eilanders wijden, diene het volgende. Uit officiële bronnen geput, zullen wellicht deze berigten aan eenigen belangrijk toeschijnen; aan meesderen, zoo wij hopen, tot stichting verstrekken.

NIEUW ZEELAND.

Personeel der Missie: Mgr. Pompalier, bisschop van Mazonea, vicaris apostolicus van Westersch Oceanië. Mgr. Viard, bisschop van Orthorie, coadjutor; zestien priesters en acht broeders (frères), verspreid op verschillende punten van het binnenland en der kusten.

Deze Missie is door Mgr. Pompalier in 1838 gesticht. Zijne Hoogw. stapte daar vergezeld van één priester en één cathechist aan land. Alleen het noordelijk eiland heeft priesters. In het zuidelijk eiland bevonden er zich nog geene; zijne bevolking echter heeft met ijver om priesters en gebedenboeken gevraagd.

De goede uitslag dezer Missie moet in groote mate aan de persoonlijke verdiensten van Mgr. den bisschop van Mazonea toegeschreven worden. Groot is de achting, waarin Zijne Hoogw. bij de aanzienlijkste inwoners van Nieuw-Zeeland en Nieuw-Wallis staat. In den aanvang heeft hij harde beproevingen moeten doorstaan, welke hij echter zegevierend is te boven gekomen. Zelfs waren het de Protestantsche hoofden die tegen het Engelsch gezag opgestane, inboorlingen, welke in de jongste oorlogen aan Mgr. die bescherming verleend hebben, welke zoo weinig

strookend schijnt met hunne zeden, vooral dan wanneer zij door den strijd zijn opgewonden.

De administratie van deze Missie is tegenwoordig volmaakt goed geregeld; door tusschenkomst der banken van Londen en Sydney, komen en geld en levensbehoeften ten bestemden tijde aan.

Het getal gedoopten bedroeg in Februarij 1846, 5000, terwijl, volgens getuigenis van Mgr. Pompalier, het getal inlanders welke de katholieke gebeden bijwonen (cathecumenen) vijf, zesmaal zooveel bedraagt.

TONGATABOU.

Het personeel der Missie bestaat uit de Eerw. Vaders Chézron, Calinon (provinciaal) Grange en twee broeders.

De Missie zelve verkeert in eenen bloeienden toestand, welke de schoonste vruchten belooft. De stad Pea beoemd onder de inlanders om de herhaalde belegeringen, welke zij doorstond, en welke uit dien hoofde als onverwinnbaar beschouwd wordt, heeft wegens den ijver en het vreedstichtend gedrag der Missionarissen, daar gevestigd, van de inlanders uit erkentelijkheid voor de goede diensten aan hen bewezen, den naam van *Peacetown* (stad des vredes) ontvangen.

Mgr. Pompalier was het, die in 1842, tijdens zij zich op de eilanden Viti bevond, op aanzoek van eenige inboorlingen van Tonga, welk zich toevallig ook daar bevonden, deze Missie stichtte. Den 1 Julij van datzelfde jaar, begaf hij er zich heen. Aanvankelijk liet zich alles goed aanzien, daar verscheidene hoofden, ontevreden over het gedrag der Wesleyaansche zendelingen, hem dadelijk toevoelen. Daarop echter had de katholieke Missie gevaarlijke oogenblikken te beleven. Langzamerhand evenwel herstelde zich de vrede weder; kwam het vertrouwen, dat geschokt was, terug, en genoten de Missionarissen weder de voldoening, hunnen arbeid met een gunstigen uitslag bekroond te zien.

Het getal Katholijken bedraagt 5 tot 600.

EILAND WALLIS. (Uvva.)

Mgr. Bataillon, bisschop van Enos, vicaris apostolicus van Centraal Oceanië, drie priesters en drie broeders maken het personeel dezer Missie uit, die den 1 November 1837 door Mgr. Pompalier gesticht, en aan de zorgen van den toenmaligen Eerw. Vader Bataillon en broeder Jozef toevertrouwd werd.

De beginselen waren hier uiterst moeilijk. Twisten, oorlogen tusschen de geheel heidensche bevolking, waar van de eene partij den Missionaris gunstig, de andere hem vijandig was, stelden hem herhaaldelijk in het dreigendst gevaar. Eindelijk werd de vrede hersteld en bekeerde zich het geheele eiland, ofschoon er nog niemand gedoopt was geweest. De toestand der Missie bleef niettemin hachelijk om meer dan eene rede, waartoe de laster van eenige op het eiland gevestigde Europeanen bedroeg. Intusschen kon Mgr. Pompalier den 29 Dec. 1841, aan boord van een Fransch oorlogskorvet zijne Missie bezoeken. Die korvet was op verzoek van Mgr. afgezonden, naardien hij tijding van den moord van den Eerw. vader Chanel op het eiland Futuna had gekregen, en men toen zeer bezorgd was voor de Missie der eilanden. Mgr. bleef drie tot vier maanden op Wallis, en doopte bijna al de inwoners van gedurende dien tijd.

Na het vertrek van Mgr. Pompalier, wist een der vijandelijke inlandersche hoofden eenige Protestanten, leeraars en leken, op eene slinksche wijze op het eiland, waar zij vroeger onbekend waren, vasten voet te doen krijgen. Van daar nieuwe twisten. De protestantsche kerk werd door een inlandsch vorst verbrand, terwijl het protestantsche hoofd van zijnen kant, de hem omringende Christenen begon te vervolgen, door hen te dwingen, zich van den arbeid te onthouden op den dag, waarop hij zijnen Zondag vierde. Men moet weten, dat de katholieke priesters, uit het Oosten komende in dezen archipel zijn aangeland, en de Protestanten van het Westen (Sydney) kwamen, waardoor hunne Zondagen, op verschillende dagen invielen. — Het ging van kwaad tot erger; eindelijk bekeerde zich het Protestantsche hoofd tot het Katholicisme. Deze bekeering van een naburig Protestantsch eiland, zouden de oorlogstoerusting hervat worden; de vijandelijkheden namen eenen aanvang met de ontheiliging eener Katholieke Kerk, welke de Protestanten gedurende den nacht met drek begrievendste beleedigingen, welke men zijner tegenpartij kon aandoen, die echter zonder aanleiding daartoe te geven, had plaats gegrepen. Van dat oogenblik af, werd er van weersijden wraak genomen, ofschoon men nog niet opentlijk te wapen trok. In weerwil der bemoeijingen der zeer heusche en lofw aardige bemoeijingen van deze gebeurtenissen Wallis aandeed, kwam het tusschen beide partijen tot een treffen, waarbij veel bloed verzocht herhaaldelijk nieuwe slagtoffers; te vergeefs poogde Mgr. Bataillon den vrede te herstellen; te vergeefs kwam men tot onderhandelingen; om een einde aan de zoo rampzalige twisten te maken, was alles, wat men ver-

verven kon, een wapenstilstand, vaak even spoelbroken als gemaakt.

Was er meer noodig, om den toestand der nariissen allerhagchelijkst te maken, vooral daardienst, zoo als hier het geval was, slechts ten oetel gebruikt werd voor ruwe heerschzucht? Gr intusschen de vruchten, welke zelf onder zooveel gen en strijd verkregen zijn. De inwoners van zijn in tegenstelling van wat zij vroeger waren, schappelijk en gastvrij geworden en gerust kan mthans vertrouwen, waar men vroeger niets dan zoud ondervonden hebben. Geen reiziger bezoekt dit of hij vindt redenen den heilzamen invloed van htholicisme te bewonderen.

(Wordt vervol.)

CORRESPONDENTIE.

Wij achten het talent hoog, dat in zijne bevingen over kunst eene hoogte kan bereiken, als naar de auteur van het *Nog iets over Rachel* met gelukkigsten uitslag gestreefd heeft; en, gevoelig zijn voor beschouwingen, waarin de kunst, als een geschenk des Hemels en eene ernstige roeping gehd wordt, danken wij den geachten auteur van gan harte, bij ons eene levendige sympathie voor denkbelden verondersteld, en ons hunner mededeelin onwaardig te hebben gekend. Desniettemin, m wij ons, om meer dan eene reden, het genoegen zeggen aan zijn verdienstelijk opstel in onze kolon eene plaats te verleenen. Waarom dat? Zoo deffr. ons de gelegenheid tot eene nadere kennismaking schaffen en een onderhoud vergunnen wil, zal het vertrouwen wij, niet moeijelijk vallen, hem van gegrondheid dier redenen te overtuigen. En daa er aan hechten hem die overtuiging te geven, noo wij hem daartoe ten allerdingendste uit.

ADVERTENTIE.

Heden overleed, tot onze ianige droefheid, in derdom van ruim 62 jaren, ten gevolge van hevige ziekte van slechts vijf dagen, onze waarde en Behuwd-Moeder **JOHANNA MARIA HAN**, Weduwe van **GERARDUS LEONARDUS VAN** na voorzien te zijn van de H. H. Sacramenten der sterfent Amsterdam, den 9 Junij 1847. **H. J. VREEM,** *til aller naam.*

NB. Op verzoek van de Overledene, zullen er ge uiterlijke tekenen van rouw worden aangenom

De volgende werken zijn voorhanden in den Boekhan van **C. L. VAN LANGENHUYSEN**, Drukker Uitgever van dit Dagblad.

FORMULARIUM PAROCHIALE, zwart Bazaan, ne gebonden.

SERMONS DE BRYDAINE, 7 vol. in 8°. f 15

GAUME. MANUEL DE CONFESSEUR, 1 vol. in 8°. f 1

DE FELLER. BIOGRAPHIE UNIVERSELLE, Contiu jusqu'au 1845, 4 vol. f 17

OEUVRES DE MASSILLON, 3 vol. f 7

Hetzelve in 14 deelen in 24 in halven linnen banden. f 7

DERRIEN. DUSUICIDE CONSIDERE AUX POINTS DE V PHILOSOPHIQUE, religieux moral et medical. f —

DE LOMBES. TRAITE DE LA PAIX INTERIEURE. f —

COURS D'INSTRUCTIONS PASTORALES, sur les op tres et les evangiles du dimanche et des fetes de l' née ecclesiastique par l'abbé Villy, 2 vol. f 3

HISTOIRE ET COSTUMES DES ORDRES RELIGIEU CIVILS ET MILITAIRES par M. l'abbé Tiron 2 v grand in 8° ayes 118 gravures coloriées. f 30

VIES DES SAINTS, nouvellement écrites par une reuie d'ecclésiastiques et d'écrivains catholiques sous la direc tion religieuse du comité nommé par Mgr. l'Archevêq de Paris. Le prix de chaque livraison est 30 Cent

chaque livraison, contenant la Vie d'un Saint, form une œuvre complète et peut toujours être achetée séparément. La première Serie est en vente et com posée de 33. Livraisons. La collection se compose de 3 vol. Toutes les pages sont illustrées avec figure de l'Histoire des Saints.

LE GRAND CATECHISME DE MALINES illustré d'apr Rubens, van Dijk, Jordaens, Craijer, Otto Venius etc et par les artistes les plus distingués. Un vol. grand in 8°. f 10.00

CÉSAR CANTO. HISTOIRE UNIVERSELLE. Van dit werke dat in 8 deelen compleet en met 100 platen zal ver sierd zijn, is dezer dagen het 5e deel verschenen. Ieder deel kost f 6.00

CHEFS-D'OEUVRE DE BOSSUET. Discours sur l'Hist Univ. — Oraisons funèbres. — Panegyriques, 1 vol. édit. de Paris. f 1.20

MEDITATIONS sur la Vie et la Morale de Jésus-Christ tirées des quatre Evangelistes et reduites en Média tions pour chaque jour de l'année par le R. P. Avanein de la Compagnie de Jésus, 1 vol. f 0.90

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever